

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/41/2019
Identifikačné číslo spisu:	5817010159
Dátum vydania rozhodnutia:	05.11.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:5817010159.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martiny Zeleňakovej, na neverejnom zasadnutí konanom 5. novembra 2019 v Bratislave, v trestnej veci obvineného L. M., pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného podanom proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 22. novembra 2018, sp. zn. 3To/69/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného L. M. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Námestovo (ďalej aj len „súd prvého stupňa“) rozhodol rozsudkom z 29. mája 2018, sp. zn. 6T/70/2017 tak, že obvineného L. M., nar. XX. B. XXXX, trvale bytom M. č. XXX/XX E. (ďalej len „obvinený“) uznal vinným zo spáchania zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) ods. 3 písm. a) Trestného zákona, (§ 138 písm. d) Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona), ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe že:

dňa 25. októbra 2016 v čase okolo 15:00 hod. v E. na sídlisku M. v bytovom dome č. XXX/XX zaklopal na dvere bytu číslo XX, pričom keď vchodové dvere otvoril maloletý O. O. a ktorý keď zbadal, kto je za dverami sa snažil tieto zavrieť, v tomto mu však vložením nohy medzi dvere a tlačení ramenom zabránil, dvere pretlačil, neoprávnene vošiel do priestorov bytu, kde napriek výzve O. O., aby z bytu odišiel, začal tohto naháňať po byte, chytil ho za pravú ruku, stláčal mu prsty na pravej ruke a opaloval mu ich zapalovačom, čím maloletému O. O. nar. XX. B. XXXX, spôsobil pomliaždenie I. - IV. prsta pravej ruky, popáleninu dolného článku palca pravej ruky II. stupňa a popáleninu dolného článku II.-IV. prsta pravej ruky I. stupňa s dobou liečenia a obmedzenia v obvyklom spôsobe života do 10 dní.

Súd prvého stupňa obvinenému uložil podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona, § 117 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov, výkon ktorého mu bol podľa § 119 ods. 1 Trestného zákona, podmienčne odložený na skúšobnú dobu 18 (osemnásť) mesiacov.

Krajský súd v Žiline (ďalej aj len „odvolací súd“), na podklade odvolania podaného prokurátorom v neprospech obvineného, ako aj odvolania podaného obvineným, rozhodol ako súd odvolací rozsudkom z 22. novembra 2018, sp. zn. 3To/69/2018 tak, že postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Trestného poriadku zrušil rozsudok súdu prvého stupňa; zároveň postupom podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol sám vo veci tak, že obvineného uznal vinným zo spáchania zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona, § 138 písm. d) Trestného zákona, 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečinu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, a to na nezmenenom skutkovom základe tak, ako je uvedené vyššie.

Podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona, § 117 ods. 1 Trestného zákona, § 37 písm. h), § 41 ods. 1 Trestného zákona odvolací súd obvinenému uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 (dvadsaťosem) mesiacov, výkon ktorého mu podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona podmenečne odložil; za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním počas trvania skúšobnej doby vo výmere 2 (dva) roky. Obvinenému bola taktiež podľa § 51 ods. 2, tretia veta, ods. 4 písm. g) Trestného zákona ako mladistvému uložená povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom výchovnému programu. Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného ml. L. M. zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený v zákonnej lehote prostredníctvom obhajkyne dovolanie, a to argumentujúc výlučne s poukazom na ním namietané naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Prípustnosť podaného dovolania obvinený odvodzuje prioritne tak, že v podstate poprel vedomosť spáchania skutku jemu kladenému za vinu obžalobou tak, ako je uvedené v skutkovej vete. Súd prvého stupňa nesprávne stanovil čas spáchania predmetného skutku, keď nevzal do úvahy svedecké výpovede poškodeného, z ktorých podľa názoru obvineného vyplýva, že skutok sa nemohol stať v tom čase ako uvádzal súd prvého stupňa. Obvinený taktiež konštatoval nejasnosti vo výpovedi sestier a matky poškodeného, ktoré sa týkajú jednotlivých časových údajov po spáchaní predmetného skutku.

Výpoveď poškodeného O. O. a znalecký posudok, ktoré sa týkajú miesta jeho poranenia, sú v rozpore s výpoveďou matky poškodeného, ktorá uviedla, že O. O. mal pľuzgiere a opálené nechty na pravej ruke.

Naviac, tak súd prvého stupňa, ako ani odvolací súd nevzali do úvahy ani výpovede svedkov K., M. a O., ktoré majú potvrdzovať výpoveď obvineného, kde tvrdí, že bol spolu s L. na polícii ohľadne jeho problému s peniazmi za telefón, ktorý poslal na dobierku.

Obvinený namieta aj samotné uznesenie o začatí trestného stíhania, ktoré je podľa jeho slov založené výlučne na výpovedi maloletého v tom čase osem ročného poškodeného, z ktorého vychádzali aj vyšetrovatel', prokurátor, súd prvého stupňa a odvolací súd, ktorý považovali túto výpoveď za pravdivú.

Tak súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd sa v odôvodnení výlučne zaoberali poškodením zdravia a porušením domovej slobody obvineným, no napriek tomu hodnotili iba výpoveď poškodeného a jeho svedkov, ktorý v čase spáchania skutku pri poškodenom ani neboli. Naproti tomu sa výpoveďami svedkov, ktorých navrhol obvinený, súd prvého stupňa ani odvolací súd vôbec nezaoberali. Podľa názoru obvineného sú dôvody uvedené v rozsudku odvolacieho súdu všeobecné, nekonkrétne a neadresné, a to z dôvodu, že sa odvolací súd nevysporiadal ani s jednou námietkou, ktorú vo svojom odvolaní obvinený uviedol. Obvinený ďalej uvádza, že z obsahu rozsudku odvolacieho súdu nemožno spoľahlivo zistiť, prečo odvolací súd odvolanie obvineného zamietol.

Obvinený tvrdí, že bol odsúdený výlučne na základe výpovede maloletého O. O. a nepriamych dôkazov, hoci prvostupňový a odvolací súd vôbec nebrali do úvahy priame dôkazy, ktoré predložil obvinený.

Súd prvého stupňa ani odvolací súd sa nezaoberali skutočnosťou, že maloleté dieťa sa nachádzalo samo doma bez dozoru a zdravie si mohlo poškodiť samo.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, obvinený v petite podaného dovolania navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd na podklade dovolania podaného obvineným rozhodol tak, že zruší rozsudok Krajského súdu v Žiline z 22. novembra 2018, sp. zn. 3To/69/2018 a vec vráti na nové konanie.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry v Žiline (ďalej len „prokurátor“). Vo svojom vyjadrení pomerne stručne zhrnul závery súdu prvého, ako aj odvolacieho súdu. Podľa názoru prokurátora, výsledky dokazovania jasne preukazujú, že daný skutok spáchal obvinený. A jednoznačne preukazujú jeho vinu. Vo svojom odôvodnení sa prokurátor vyjadruje aj k procesu dokazovania, ktorý podľa neho prebehol v súlade s Trestným poriadkom. Súd sa náležite vysporiadali so všetkými spornými otázkami, ktoré bolo potrebné objasniť. V odôvodnení zároveň konštatoval, že súdy nerozhodujú svojvoľne a arbitrárne, pokiaľ nerozhodnú podľa názoru obvineného a nestotožnia sa so všetkými návrhmi obvineného. Práve naopak, súdy majú rozhodovať nestranne, dôkazy hodnotiť na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu.

V závere vyjadrenia sa prokurátor stotožnil s rozsudkom odvolacieho súdu, ktorý je podľa neho zákonný a správny, preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietol.

Najvyšší súd ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku), pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu podľa [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku); rovnako mal s poukazom na uvedené splnenú aj podmienku prípustnosti dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Po vykonaní vyššie uvedených procesných úkonov predstavujúcich jeho prieskumnú povinnosť formálnej povahy vo vzťahu k podanému dovolaniu však najvyšší súd dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť bez meritórneho prieskumu na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

K obvineným predpokladanému naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je nutné úvodom poznamenať, že v rámci dovolacieho konania nie je prípustné preskúmavať správnosť a úplnosť zisteného skutku [veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku], ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Skutkový stav môže najvyšší súd hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené, to znamená, či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, nakoľko toto sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd už v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na to nemôže najvyšší súd spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu je potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením (skutkovými závermi), ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové

zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, veta za bodkočiarkou. Dovolací súd nemôže skutok ustálený súdmi prvého a druhého stupňa ani meniť ani dopĺňať (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov môžu obvinení v dovolaní uplatňovať len námietky právneho - hmotného charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi nižších stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho súdu. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať alebo korigovať len odvolací súd. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti) bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Námietka nesprávnosti skutkových zistení, námietka proti spôsobu a rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Nie je možné, s poukazom na obvineným uplatnený dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to, či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona.

V danom prípade najvyšší súd po preskúmaní predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že tak súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd, konali v trestnej veci obvineného v medziach svojej právomoci, príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretovali a aplikovali správne a ich úvahy vychádzali z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. S ohľadom na správnu aplikáciu príslušných hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení sú rozhodnutia súdov nižšieho stupňa, ktoré tvoria jednotu, aj náležité, zrozumiteľné a presvedčivo odôvodnené.

S poukazom na vyššie citované právne úvahy by opätovné zaoberanie sa týmito výlučne skutkovými námietkami zakladalo neprípustný procesný stav, ktorý by de facto dovolacie konanie stotožnil s konaním pred odvolacím súdom, čo je právnou úpravou dovolacieho konania s prihliadnutím na jeho špecifickú povahu ako mimoriadneho opravného prostriedku vylúčené.

Obvinený v podanom dovolaní uvádza takmer totožné dôvody ako uviedol vo svojej obhajobe pred súdom prvého stupňa a v konaní pred odvolacím súdom. Podstatou správnej právnej kvalifikácie, ktorej absenciu namieta obvinený je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť), bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Takáto situácia však v posudzovanom prípade nenastala.

Všeobecne obvinený namieta pochybenia v skutkových zisteniach ustálených vo veci skôr činnými súdmi a v nimi vykonanom hodnotení dôkazov, v nadväznosti na čo sa domáha zmeny skutkových záverov, a to riadiac sa tým, že stíhaný skutok nespáchal - napriek tomu, že súdy oboch stupňov dospeli k opačnému záveru.

S ohľadom na vyššie podrobne uvádzanú argumentáciu obvineného obsiahnutú v podanom dovolaní je pritom zrejmé, že obvinený vo všeobecnosti len pokračuje vo svojej obhajobe a ďalej opakuje svoje námietky predložené v konaní predchádzajúcom podaniu dovolania. Ako už však najvyšší súd uviedol vyššie, len nesúhlas s hodnotením vykonaného dokazovania v rámci rozhodnutí súdu prvého stupňa a krajského súdu v otázke ustálenia relevantných skutkových okolností (ktoré sú vyjadrením konania obvineného ustáleného v skutkovej vete), je len opätovné hodnotenie vykonaných dôkazov zo subjektívneho pohľadu. S poukazom na vyššie citované právne úvahy by však zaoberanie sa námietkami takejto povahy zakladalo neprípustný procesný stav, ktorý by de facto dovolacie konanie stotožnil s

konaním pred odvolacím súdom, čo je právnou úpravou dovolacieho konania s prihliadnutím na jeho špecifickú povahu ako mimoriadneho opravného prostriedku vylúčené.

Vzhľadom na vyššie uvedené, nakoľko obvinený skutočnosťami uvedenými v dovolaní nenaplnil ním namietaný dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, rozhodol najvyšší súd na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.